

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK

Az Alföld fásítási akció.

Egyesületünk a közgyűlés határozatából még március hó folyamán előterjesztéssel fordult a földművelésügyi és pénzügyminiszter urakhoz, valamint a miniszterelnök úrhoz kérve, hogy az Alföld fásítási akciótól az ezévi költségvetésben elvont hitelösszeget az államköltségvetésben állítsák vissza.

Külön kérvénnyel fordult egyesületünk a törvényhozás mindkét házához is, rámutatva a hátrányokra, amelyek ennek az akciónak az elhanyagolásából származnak s egyúttal megkereste az összes, az Alföld fásítási törvényben érdekelt vármegyék és városok vezetőisztviselőit, hogy az egyesület akcióját megfelelően támogassák.

Ezideig Borsod, Gömör és Kishont vármegyék, Zemplén vármegye és Csongrád vármegye alispánjaitól kaptunk értesítést arról, hogy azonosértelmű fölterjesztéssel fordultak a kormányzat illetékes tényezőihez.

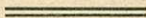
Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy a szép reményekre jogosító akció ezidőszerint teljesen kátyuba került.

Amint közvetlenül lapzárta előtt értesültünk, a pénzügyminisztérium a legridegebben elzárkózott a földművelésügyi minisztérium ez irányú újabb előterjesztései elől s így egyelőre nincs kilátás arra, hogy az Alföld fásítási akció részére a megfelelő hitelösszeget biztosítani lehessen.

Nem jelenti azonban ez azt, hogy a küzdelmet feladnánk, sőt, amit eddig nem tettünk, keresni fogjuk a még nagyobb nyilvánosságot, hogy ezeket a feltétlenül szükséges, tisztán közérdekű és minden tekintetben jogos, tételes törvényen alapuló igényeket a kielégítésig eljuttathassuk.

Úgy véljük, hogy még az élesebb harcmodor is indokolt lesz, mert azt már látjuk, hogy a kérés és érvelés eredményre e téren alig vezet.

Már pedig az elérendő cél fontossága minden lehető eszköz alkalmazását köteleességyünké teszi.

IRODALOM

Hess—Beck: Forstschutz. Verlag I. Neumann, Neudamm, 2 vas-kos kötet, kötetenkint 6 füzet, az egész mű kedvezményes ára 50 márka.

Több neves erdészeti szaktudós közreműködésével teljesen átdolgozva kiadja dr. W. Borgmann, a giesseni egyetem erdészeti fakultásának tanára.

Még az oly termékeny német szakirodalomban sem jelent meg ehhez hasonló értékeesebb mű, mely általános becsénél fogva bennünket is közelről érdekel, főként ma, amikor megmaradt csekélykiterjedésű erdeink védelme valóban országos jelentőségű, szent feladat.

Az említett műnek nemcsak jelenlegi időszerűségénél fogva tulajdonítok igen nagy becslet, hanem gazdag tartalmánál és belső értékénél fogva is és megelégedéssel állapíthatom meg, hogy számos uradalom, illetve erdőtiszt szerezte már be az én javaslatomra ezt a nélkülözhetetlen szakkönyvet, melyben az erdővédelem terén egészen a legutóbbi időig minden felmerült kérdés behatóan tárgyalva van.

Az első kötetet, mely az állatok (emlősök, madarak, rovarok) ellen való védelemről szól, egyízben már tárgyaltam.

A második kötet, mely az utolsó füzetrel most fejeződött be, mintegy 600 oldalon az ember, növény, légköri behatások és futóhomok elleni védekezést tárgyalja.

A mű nyelvezete könnyed, leírásai élvezetesek, a szöveget számos ábra élénkíti és világítja meg. Igen helyes a kiadónak az az eljárása, hogy a szövegnek kevésbé fontos részét apróbb betűkkel szedette, viszont a fontos anyagot ritkítottan emelte ki.

Ugyancsak helyeslem, hogy az egyes fejezeteknél mindenütt fel van tüntve az odavonatkozó részletes irodalom is.

A kiadótól kapott értesülésem szerint a kedvezményes előfizetést 1930. év április hó 15-ig meghosszabbította. Ezen időpontig a hatalmas munka 50 márkáért szerezhető be I. Neumann-nál Neudamm-ban. Azon túl jóval drágább lesz ez az értékes mű. (F. M.)

A fehér Leghorn, vörös Rhode-Island tyúk, a khaki campbell kacska tenyésztése és takarmányozása. Írták: Winkler János m. kir. gazd. tanácsos, BOE főtitkár és dr. Jarrik Gyula miniszteri segéd-fogalmazó, BOE tb. titkár, 100 oldal, 9 ábra. 2 színes melléklettel. Ára 2 pengő. Az utánvételezési költségek elkerülése végett az összeg előzetes beküldése mellett a Baromfitenyésztők Országos Egyesületénél, Budapest IX., Üllői-út 25. sz., I. em. 10. kapható.

Napjainkban a baromfitenyésztés igen fontos közgazdasági tényezővé nőtte ki magát, mert a nehéz megélhetési viszonyok miatt minden talpalatnyi földet ki kell használni. Okkal-móddal a legszegényebb ember is foglalkozhatik baromfitenyésztéssel, hogy magának mellékjövedelmet vagy könnyebb megélhetést biztosítson, — a nagygazdaságok viszont annyi szabad területtel és ingyentakarmánnyal

rendelkeznek, hogy rájuk nézve a baromfitenyésztésre való berendezkedés csak technikai kérdés, amely hosszabb-rövidebb idő múlva megoldhatóvá válik. A legelső kérdés, amely szegénynél, gazdagnál felmerül: mit tenyészünk? Melyik fajta jobb, a Leghorn vagy a Rhode-Island? Ez a két kérdés naponta annyszor fordul elő, hogy szükségessé vált tömör stílusban megírt olcsó füzetet kiadni, amelyben az érdeklődő mindazokat az érveket összesítve megtalálja, amelyek az egyik vagy másik fajta tenyésztése, illetőleg tartása mellett szólnak. A füzet továbbá gyakorlati útbaigazításokat tartalmaz a tenyésztést, ólázást, takarmányozást illetőleg, amelyek mindenkinek, aki e fajtákkal dolgozik, megkönnyítik a munkát s biztosítják az eredményt. Manapság nemcsak a technikának vannak vívmányai, hanem a tenyésztési tudománynak is. Ilyen vívmány a khaki campbell kacsá, amelynek tojóképesége nemcsak vetekszik a tyúkével, hanem azt felül is múlja. Tojásai nagyok, fehérszínűek, nem zsírosak s a fehérjéből nagyszerű habot lehet verni. Ahol tehát eleségben gazdag vizi kifutó van, ott továbbra is pekingi, meg parlagi kacsát lehet tartani, bár a khaki ilyen körülmények között különösen jól jövedelmez, de ez az új fajta ott is nagy sikerrel tartható, ahol nincs vizi kifutó, csak egy kis medence, hogy éppen csak fürödhessenek az állatok. A khaki campbell kacsá tenyésztésével tehát érdemes foglalkozni és e füzetben le vannak a kacsatenyésztészet létesítéséhez szükséges tudnivalók írva. A füzet egyébként igen csinos, könnyen kezelhető, stílusa szabatos, könnyen érthető és tömör. Ajánljuk minden baromfitenyésztő figyelmébe.

„Bányászati és kohászati szakoktatás”. Írta: *Pethe Lajos* miniszteri tanácsos. Különlenyomat a „Magyar Mérnök- és Építész-Egylet” által kiadott *„Technikai fejlődésünk története”* című műből Budapest, Stádium sajtóvállalat r.-t., 1929.

Szerző vonzóan, nagy készültséggel és rendkívül tanulságosan írta le a bányászati és kohászati szakoktatás történetét, miért is a szakközönség elismerését érdemli.

Érdekes leírásából megtudjuk, hogy a Mária Terézia által 1763-ban, Selmecen alapított *„Bányászati főintézet”* a világ első bányászati főiskolája és Európának második technikai főiskolája.

Nagyhírű tanárait Európaszerte ismerik, kik a kitűnő szakemberek seregeit nevelték fel. 1770-ben az *„akadémia”* címmel tüntetik ki az intézetet. A XVIII. század végén és a XIX. század elején Selmec a bányászati oktatás középpontja Európában. A laboratóriumi oktatás jelentőségét is Selmecen ismerték fel először.

1838-ban az akadémiához csatolták az 1807. évben felállított erdészeti tanintézetet. Külföldiek is számosan látogatják az akadémiát; azonban 1867 óta, mikor a tannyelv magyarrá lett, nemzetközi jellegét elvesztette s a külföldiek is lassan elmaradtak onnan.

A főiskolai oktatás kereteiből kifejlődött *szakirodalom* tudományos becse a nyugati államokéval vetekszik. Híres tanárai közül meg-

említhetni *Farbaky Istvánt* és *Schenek Istvánt*, kik a róluik elnevezett villamosakkumulátorral; *Kerpely Antalt*, ki rendkívül gazdag tudományos irodalmi munkássága révén, továbbá *Herrmann Emilt*, ki a mechanika és szilárdságtan terén végzett önálló kutatásaival s megállapításaival, s végül *Cséti Ottót*, ki bányá- és földméréstani műszereivel és készülékeivel tette nevét világhírűvé.

Az 1918-ban az akadémiának menekülnie kellett évszázados székhelyéről, Selmecbányáról. Nagyértékű felszerelésének és gazdag gyűjteményeinek megmentésére már nem maradt idő. Sopron városban ezer gond és aggodalom között, a nyugatmagyarországi zavarok és népszavazás után a kormány nagyértékű támogatása tette lehetővé, hogy immár mint „*Bányamérnöki és erdőmérnöki főiskola*” újból folytathatja nemes hivatását.

Az érdekes leírás szövegét a főiskola selmecbányai palotáinak képe, Selmecbánya látóképe, Farbaky, Cséti, Kerpely és Herrmann professzoroknak arcképei majd a soproni főiskolai palotának, mintatárójának és a kvalitatív kémiai, analitikai és elektrokémiai laboratóriumának képei díszítik.

A füzet meglepő szép kiállítása a közismert „Stádium” nyomdát dicséri.

Tomašovszky Imre.

Wald und Holz. Ein Nachslagebuch für die Praxis der Forstwirte, Holzhändler und Holzindustriellen. Herausgegeben von Dr. Wappes. Verlag von I. Neumann, Neudamm und Berlin, Verlag von Carl Gerold's Sohn Wien.

Amint a címe is mutatja, az erdészeti tudomány legfőbb ágait, továbbá a faipar és fakereskedelem lényegét felölelő hatalmas műről van szó, mely mintegy 80 nyomtatott ívnyi terjedelemben, körülbelül 1280 oldalon tizenhat havi füzetben, 1930 április havától 1931 július hóig fog megjelenni. Füzetenkint csupán 3.30 márka kedvezményes előfizetési árat szabtak a kiadók, mely kedvezmény az utolsó füzet megjelenésével megszűnik.

A neves kiadók is tudatában vannak annak, hogy „nagy fába vágják a fejszéjüket”, főként a jelenlegi szomorú gazdasági helyzet mellett, mely az ilyen monumentális, nagy mű kiadásának éppen nem kedvez, holott kétségtelen az a tény, hogy az erdőbirtokosok, faiparosok és fakereskedők igen jó hasznát fogják venni ennek az élénk, figyelemreméltó kézikönyvnek. Áll ez főként a magyar viszonyokra, amennyiben mi magyar nyelven ilyen kézikönyvet teljesen nélkülözünk és mai helyzetünkben ilyennek kiadására nem is gondolhatunk.

Ebből a nagy műből eddig az első füzet látott napvilágot, mely a különböző műszaki és gazdasági mértékeket, mentőjelzéseket és első segélynyújtás szabályait tárgyalja, továbbá a fontosabb erdészeti műszavakat sorolja fel német, francia és angol nyelven.

A tervezett további anyagból kiemeljük a következőket:

1. Az erdőgazdaság köréből,
 - a) emberi és állati munka,

- b) időjárás és éghajlat,
- c) erdészeti talajtan,
- d) erdészeti növénytan,
- e) erdőművelés,
- f) erdőhasználat,
- g) erdővédelem,
- h) különleges erdőgazdasági ágazatok,
- i) erdőrendezés,
- j) erdészeti igazgatás,
- k) erdészeti építkezések,
- l) erdészeti mellékhasználatok.

- 2. Fakereskedelem.
- 3. Faipar.
- 4. Jogi és statisztikai rész.
- 5. Egyesületi kérdések.
- 6. Függelék.

Ebből a vázlatos ismertetésből is kitűnik, hogy egy igen használható műről van itt szó, amelynek célja egyben az is, hogy a faipart és kereskedelmet az erdészettel való közelebbi együttműködésre ösztönözze és a fennforgó ellentéteket kiegyenlítse.

Ajánlatos a füzetes kiadásra már most előfizetni I. Neumann kiadónál Neudamm (Németország).

F. M.

K Ü L Ö N F É L É K

Személyi hírek. A m. kir. honvédelmi miniszter előterjesztésére Magyarország főméltóságú kormányzója 1930. évi február hó 26-án kelt magas elhatározásával elrendelni méltóztatott, hogy *Sándor Béla* m. kir. honv. erdőtanácsos, erdőigazgatónak „a m. kir. honvédség kezelésében álló kincstári erdőgazdaságainak megszervezése és fejlesztése körül kifejtett kiváló és eredményes szolgálataiért” dícsérelő elismerése tudtul adassék.

Halálozások. Id. *Bodnár Richárd* nyug. miniszteri tanácsos, erdőmérnök, Hunyad vármegye állami erdőhivatalának volt főnöke, egyesületünk alapító tagja, f. évi április hó 28-án, 69 éves korában, Budapesten, hosszas szenvedés után meghalt. *Bodnár Richárd* 1884-ben lépett állami szolgálatba *Bustyaházán*, ahonnan 1887-ben a földművelésügyi minisztérium erdészeti főosztályára rendelték be. 1890-ben a szilágysomlyói erdőgondnokság vezetésével lett megbízva, majd mint főerdész, 1903-ban főnöke lett a dési m. kir. állami erdőhivatalnak. Innen 1907-ben *Dévára* lett áthelyezve, ahol mint a dévai m. kir. állami erdőhivatal főnöke, az összeomlásig teljesített kiváló szolgálatot. 1909-ben kinevezték m. kir. erdőtanácsossá, 1917-ben főerdő-